

IRODALOM

A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola évkönyve az 1933—34. tanévről. (Az intézet fennállásának 171. éve.) 1935. Rötting-Romwalter Nyomda Bérloi, Sopron.

Megszokott gazdag tartalommal vettük kézhez „Alma mater”-ünk 1933—34. tanévi működéséről szóló „Évkönyv”-et.

Az „Évkönyv”-et Fekete Zoltán lelépő Rektor beszámolója vezeti be. A beszámoló a „József Nádor Műegyetem” Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának 1934. évi megnyitó közgyűlésén lett elmondva.

Az 1933—34. tanév a „M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola” utolsó tanéve volt. Igen fontos mérföldkőhöz érkezett el a Selmecről Sopronba menekült főiskola. A régi, nagymultú Főiskolának intézményei most már egy közös kormányzatú, nagy egyetemi szervezetben egyesültek, hogy ezentúl már mint Egyetem fakultásai álljanak a magyar kultúra szolgálatába. Az új (1934—35.) tanév megnyitásakor a Rektor úr letette tisztjét s mondotta el érdekes beszámolóját.

A beszámoló elején a volt Főiskola történetét részletezte, majd megemlékezett azokról, kik az intézménynek alapításától annak Főiskolává fejlesztéséig közreműködtek. Jólesőleg olvastuk nagynevű Professzoraink neveit a beszámolóból. Ezután Sopron város meleg vendégszeretetéről, dr. Thurner Mihály polgármester sikeres törekvéseiről, Hóman Bálint kultuszminiszter úr nagyszabású — s immár valóra vált tervéről; Szily Kálmán államtitkár, miniszteri biztos úr fáradhatatlan működéséről, meleg, elismerő és hálás szavakkal emlékezett meg.

„A főiskola nem szűnt meg — mondotta a beszámolójában a lelépő Rektor — csak más alakban él tovább. Változatlanul fenntartja régi, bevált tanítási rendszerét, s nagyobb zökkenők nélkül folytatja eddigi munkáját. Az ifjúság is megőrizheti régi szokásait, hagyományait s ápolhatja a Selmecbányáról ide áttalhozott ősi bányászati szellemét.”

A m. kir. pénzügyminisztériumnak és a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak a Főiskola irányában mindenkor tanúsított jóindulatú és lelkes támogatásáért és áldozatkészségéért a tanári testület legmélyebb háláját és köszönetét tolmácsolta.

Végül pedig a „József Nádor Műegyetem” rektori tanácsának, tanári testületének és a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki kar első

dékanjának üdvözlésével fejezte be beszámolóját Fekete Zoltán lelépő Rektor.

Az „Évkönyv” következő részében „Kinevezések, nyugdíjazások és kitüntetések” címen az immár egyetemi átszervezéskor történt személyi változásokat közli.

A Főiskola e tanévben *Kápolnai Pauer Viktor* m. kir. főbányatanácsos-előadót, a bánya- és kohógazdaságtani tanszék vezetőjét és *dr. vitéz Török Béla* előadót, a fatechnológiai tanszék vezetőjét vesztette el; nagy érdemeiket megfelelően méltatja az „Évkönyv”.

E tanévben a kohómérnöki doktori szigorlatot *Geleji Sándor* okl. vaskohómérnök kitüntetéssel tette le.

Kutató ösztöndíjat ketten kaptak és pedig *Ijjász Ervin* m. kir. s.-erdőmérnök (Tharandtba) és *dr. Worschitz Frigyes* okl. erdőmérnök (belföldre).

Dr. Fehér Dániel főiskolai ny. r. tanár szaharai tanulmányújtára — és *dr. Mihalovits János* főiskolai ny. r. tanár pedig a bécsi kamarai levéltárban a főiskola multjára vonatkozó kutatásaira tanulmányi, illetőleg kutatási segélyt kaptak.

A „*Bányászati és Kohászati Közlemények*”, továbbá az „*Erdészeti Kísérletek*” kiadására; az erdőmérnökhallgatók tanulmányúti kiadásai részbeni fedezésére, különféle kísérletekre, kutatásokra megfelelő segélyek engedélyeztettek a pénzügyi- és földművelésügyi miniszteriumok részéről.

„*Néhány év tanulmányi eredményei*” című rész igen tanulságos és érdekes összehasonlításokat közöl a hallgatók Sopronban való elhelyezésének és környezetének a tanulmányi előmenetelre való hatásáról.

Az 1933—34. tanévben a főiskola tisztikara a következő volt: Rektor: Fekete Zoltán; prorektor: Cotel Ernő; dékánok: Dr. Walek Károly a bányamérnöki osztályon; Pattantyus Ábrahám Imre a kohómérnöki osztályon és Modrovich Ferenc az erdőmérnöki osztályon.

A főiskolán az 1933—34. tanévben 26 endes tanár, 1 rendkívüli tanár, 12 adjunktus, 9 tanársegéd és 9 előadó működött. A főiskolának 30 tanszéke volt.

A főiskola tanárainak és segéd-tanszemélyzetének irodalmi és egyéb szakszerű működését; a tanulmányi kirándulásokat és gyakorlatokat; a „Növénytani intézet” és botanikus kert; a tanulmányi csemetekert és a vad- és halgazdaságot ismertető közleményeket tartalmaz ezután az „Évkönyv”, melyekben foglaltak mind amelletttanuskodnak, hogy „Alma mater”-ünk igen nagy lépésekkel viszi elő a szaktudományokat.

Végül a „Főiskolai Ifjúsági Kör” —, valamint a „Főiskolai atletikai és Football Club” működésének ismertetése után a „Függe-

lék”-ben bő statisztikai adatokat találunk a *főiskolai könyvtárról*, a *segélyző egyletről*, a *menza-alapról*, a *tandíj- vizgadíj- és egyéb segélyekről*, az *internátusról*, a *dologi adományokról és ajándékokról*, végül pedig a *főiskolai személyzetről és hallgatóságáról*.

Dr. Tomasovszky Imre.

Ashton Ruth, *Plants of Rocky Mountain National Park*. Washington. Government printing office. 1933. 157. l.

Az Egyesült Államok parkszolgálata egyes nemzeti parkok növényvilágáról évekkel ezelőtt igen értékes kisebb-nagyobb ismertető monográfiákat adott ki. Hosszabb megszakítás után jelent meg ez a munka, amely a Sziklás-hegység nemzeti parkjának növényzetét rendszeres formában dolgozza fel. A munka a szerző személyes kutatásán alapul és részletesen foglalkozik a növényzettel. A könyv végén az amerikai irodalom kitűnő könyvészete 100 fénykép, 15 tábla díszíti a könyvet, amelynek ára 25 cent. A parkszolgálat kilátásba helyezte, hogy a még fel nem dolgozott nemzeti parkját, növényvilágát is ismertetni fogja. Reméljük, hogy ez hamarosan meg is fog történni.

(Br. W. I.)

Mattoon Wilbur és Miller R. B. *Forest trees of Illinois*. 7. kiadás. Springfield. 1933. 34. l.

Illinois állam conservation departmentje a birodalmi erdőszolgálattal együttesen megíratta az állam honos fájának ismertetését. A célja az volt, hogy főleg kirándulókkal, cserkészekkel és táborozó ifjúsággal ismertesse meg államának fás növényzetét. A két szerző, akik szakképzett erdészek, ennek a célnak derekasan megfeleltek. Könnyen megérthető nyelven részletesen ismertetnek minden Illinois államban honos fát és bokorfajtát, a súlyt arra fektetve, hogy a leírások az egyes fajok meghatározására alkalmasak legyenek. Minden leírt faj levelének és termésének rajzolt — tehát az összehasonlításra alkalmas — ábrája díszíti a könyvet, amely ennek folytán gyakorlati meghatározásra igen használható. A könyv végén a francia harctéren elesett Joyce Kilmer költőnek *Trees* című csodás finomságú és mély, vallásos érzésből fakadó verse. A könyvet az erdészeti hatóság a készlete erejéig bárkinek rendelkezésére bocsátja. Népszerűségére vall, hogy néhány év alatt hét kiadást ért meg. Hasonló ismertetőkönyvet több állam is adott ki pl. Wisconsin, Oklahoma, Connecticut. Jellemző, hogy ezen a téren is mennyit elkövetnek az U. S. hatóságok, hogy a nép széles rétegeivel megismertessék és megkedveltessék a fát és az erdőt.

(Br. W. I.)

„A vadőr tudnivalói.” Írta: *Festetics Pál gróf*. 140 oldalas kézikönyv.

A könyv, mint a Hubertus vadászkönyvtár II. kötete hagyta el a sajtót. A mű foglalkozik mindazokkal a kérdésekkel, amelyekre kezdő vadászoknak és vadőröknek feltétlenül szükségük van, ha a

gondjaikra bízott területen eredményt akarnak elérni. Az egyes fejezetek, úgymint a vadászati jog, a vad természetrajza, annak élete, a vadászterületek berendezése (etetők, lesek építése), a hasznos vad gondozása és óvása, a kártékony vad fékentartása, vadászatok rendezése és ezenkívül egy külön részletes útmutatás, hogy miként viselkedjék a vadőr a szolgálatában előforduló különféle helyzetekben, nemcsak kezdőknek, hanem a gyakorlott vadászoknak is értékes útbaigazításokat ad. Az író legfőképpen a hivatásos vadőrök és vadgonдозók igényeit tartotta szem előtt és épp ezért egyszerű, keresetlen szavakban adja közlé hosszú évtizedes tapasztalatait mindazoknak, akik erre rászorulnak, vagy akiket a vadászat és a vad sorsa közelebbről érdekel. Ne mulassza el egy vadász sem úgy saját maga, mint vadászati személyzete részére e nélkülözhetetlen könyvecske beszerzését, melyben sok öröme lesz úgy magának, mint személyzetének.

A mű bolti ára 3.— P, megrendelhető a „Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t.-nál (Budapest, IX., Üllői-út 25. Telefon: 89-9-32).
